

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Статистики
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 «Економіка»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Статистика бізнесу та державного управління»
(назва магістерської програми)

на тему:
«Аналіз економічного розвитку за даними національних рахунків»
(назва теми)

Виконавець:

студент Обліково-економічного
факультету
Услиста Юлія Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент, доцент кафедри статистики
(науковий ступінь, вчене звання)
Милашко Ольга Генріхівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Система національних рахунків - основний інструмент не тільки внутрішнього аналізу та керування діяльності країни. Вона є основним засобом для порівняння економік різних країн світу, котрі відрізняються грошовими одиницями, кількістю населення, мовою, національністю. Саме система національних рахунків, котра базується на міжнародних стандартах, вперше прийнятих у 1993 році, дала змогу створити та систематизувати роботу п'яти секторів економіки: нефінансових та фінансових корпорацій, державного управління, домашніх господарств та некомерційних організацій, котрі обслуговують домашні господарства.

За допомогою системи національних рахунків відображається розвиток усієї економіки країни на різних стадіях процесу відтворення, показується рух товарів і послуг, а також стан виробництва та використання валового внутрішнього продукту - головного макроекономічного показника.

За допомогою сукупності показників послідового та взаємопов'язаного опису найважливіших процесів та явищ економіки в умовах ринкових відносин ми маємо змогу дослідити діяльність головних джерел доходу, проаналізувати напрямки витрат та оптимізувати етап розподілу державних коштів.

Оскільки сектор нефінансових корпорацій є основним виробником товарів та послуг, а отже, головним джерелом доходу країни, а сектор домогосподарств - основним споживачем, вважаю необхідним вивчення та порівняння саме цих інституційних секторів економіки

Мета дослідження Метою даної дипломної роботи є проведення статистичного дослідження економічного розвитку України за даними системи національних рахунків, а саме дослідження показників результатів економічної діяльності на макрорівні та оцінювання впливу факторів на ці показники.

Завдання дослідження:

- описати сутність та значення в аналізі економічного стану та розвитку країни системи національних рахунків та макроекономічних показників, що використовуються нею;
- дослідити показники результатів економічної діяльності на макрорівні, а саме: динаміку та структуру валового внутрішнього продукту як основного показника економічного розвитку країни;
- проаналізувати доходи країни та окремих секторів економіки;
- запропонувати шляхи покращення стану та розвитку секторів домашніх господарств та нефінансових корпорацій на основі виявлених основних їх проблем та недоліків;
- обґрунтувати обрані шляхи та їх вплив на майбутній розвиток економіки країни.

Об'єкт дослідження є економічний розвиток та спроможність самозабезпечення Україні, її самостійність та перспективність.

Предмет дослідження - валовий внутрішній продукт та валовий наявний дохід країни.

Методи дослідження: класичні статистичні методи для аналізу рядів динаміки, а також три методи розрахунку макропоказника: виробничий, розподільний та метод кінцевого використання, які і символізують структурні частини досліджуваного економічного показника, методологія кореляційно-регресійного аналізу та допоміжна розрахункова програма Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження - дані Державної служби статистики, розділи «Публікації» (Економічна статистика – Національні рахунки), «Статистична інформація» (Економічна статистика – Національні рахунки), «Статистичні спостереження» (Звіти з якості національних рахунків України), «Експрес-випуски» (Національні рахунки). Матеріал для написання дипломної роботи також береться з наукових публікацій вітчизняних вчених, наукових видань і збірників.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 16-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 78 сторінок. Основний зміст викладено на 50 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 37 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Аналіз економіки України на основі показників системи національних рахунків // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2018.; Услиста Ю.А. Партнерство України з Фінляндією. Статистичний аспект / Ю.А. Услиста, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. – Вип. 3., Ч. 2. Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 47-54.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Аналіз економічного розвитку за даними національних рахунків*» розглянуто сутність системи національних рахунків, її основних категорій, показників, її місце в аналізі економічного стану та розвитку країни та в міжнародних порівняннях. Розкрита сутність та пояснена методологія розрахунку основного макропоказника - валового внутрішнього продукту. Обґрунтовано значимість дослідження інституційних секторів економіки, важливість сектору нефінансових корпорацій як основного виробника та сектору домашніх господарств як основного споживача.

У другому розділі «*Аналіз економічного розвитку за даними національних рахунків*» проаналізовано динаміку номінального та реального валового внутрішнього продукту в цілому по Україні та у розрахунку на душу населення за 2012-2016 роки. Проведений аналіз структури макропоказника, розрахованого розподільчим методом, визначені його структурні зміни у

динаміці за аналізований період, а також зміни у розмірі кожного із структурних частин.

У третьому розділі *«Аналіз економічного розвитку за даними національних рахунків»* досліджено стан основних інституційних секторів економіки - сектору домашніх господарств та сектору нефінансових корпорацій. Виявлено їх внесок у формування та розподіл валового наявного доходу України за 2012-2016 роки, проаналізовані усі зміни, виділена значимість кожного сектору на кожному етапі формування та розподілу. Встановлено основні проблеми та недоліки у функціонуванні секторів та запропоновано шляхи їх вирішення.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Номінальний валовий внутрішній продукт не відображає реальну картину економіки країни. За аналізований період його ріст був спричинений, в основному, ростом цін, а не виробництва. Лише в 2016 році спостерігається значне збільшення обсягів виготовлення продукції. Номінальний валовий внутрішній продукт зростає частково від зменшення чисельності населення країни.

2. За аналізований період було відмічена зростання питомої ваги валового прибутку, змішаного доходу та зменшення оплати праці наявних робітників, що негативно відображається на діяльності сектору домашніх господарств.

3. Сектор нефінансових корпорацій залишається основним виробником та джерелом формування валового наявного доходу, проте зазнає втрат під тягарем переданих доходів від власності. Сектор недостатньо підтримується державою, має труднощі у функціонуванні в результаті росту оподаткування.

4. Сектор домашніх господарств відіграє другорядну роль у формуванні валової доданої вартості, проте отримує левову частку валового наявного доходу. При цьому сектор потерпає від росту цін та невідповідному росту оплати праці. В результаті, домашні господарства з кожним роком втрачають можливість заощаджувати і всі отримані кошти витрачають на те, щоб «вижити». Іншими словами рівень валових заощаджень сектору, котрі є основним джерелом інвестицій, стрімко падає через значний ріст цін.

АНОТАЦІЯ

Услиста Ю. А. «Аналіз економічного розвитку за даними національних рахунків».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«051 «Економіка» за магістерською програмою професійного за спрямування
(шифр та назва спеціальності)

«Статистика бізнесу та державного управління». –
(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти системи національних рахунків та її категорій, в тому числі головних макропоказників - валового внутрішнього продукту та валового наявного доходу.

Проаналізовано рівень валового внутрішнього продукту в цілому по Україні та у розрахунку на душу населення, структуру валового внутрішнього продукту та, розрахованого розподільчим методом на етапі розподілу первинних доходів, основні економічні показники, котрі беруть участь у формуванні та розподілі доходу сектору домашніх господарств та нефінансових корпорацій, участь кожного з сектору у формуванні та розподілі доходу країни в цілому, рівень та структуру кінцевих споживчих витрат та валового заощадження сектору домашніх господарств.

Запропоновано шляхи покращення стану та розвитку секторів домашніх господарств та нефінансових корпорацій на основі виявлених основних їх проблем та недоліків.

Ключові слова: валовий внутрішній продукт, валовий наявний дохід, сектор домашніх господарств, сектор нефінансових корпорацій, кінцеві споживчі витрати, валове заощадження.

ANNOTATION

Ivanov I. "Economic justification the enterprise development strategies (on the example of "S-engineering")"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty
051 "Economics» under the master's program

(code and name of the specialty)

«Business and government statistics» – Odessa National Economics University – Odessa, 2018.
(title of master program)

theoretical aspects of the system of national accounts and its categories, including the main macro indicators - gross domestic product and gross disposable income.

Was analyzed the level of gross domestic product as a whole in Ukraine and per capita, the structure of the gross domestic product calculated by the distribution method at the stage of distribution of primary incomes, the main economic indicators involved in the formation and distribution of income of the sector of households and non-financial corporations, participation each sector in the formation and distribution of income of the country as a whole, the level and structure of final consumer expenditure and gross savings of the household sector.

Was proposed the ways of improving the state and development of households and non-financial corporations sectors based on the identified main problems and disadvantages.

Keywords: Gross Domestic Product, Gross Domestic Income, Households Sector, Nonfinancial Corporations Sector, Final Consumer Costs, Gross Savings.